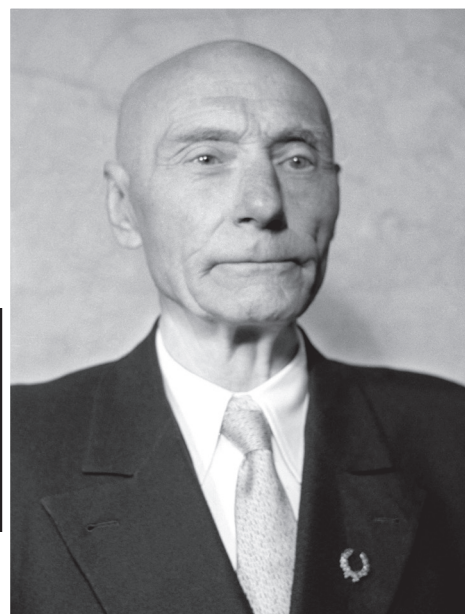

NOVOBÁTZKY KÁROLY

1884. március 3. Temesvár - 1967. december 20. Budapest

MTI/MTVA Fotóarchívum

FŐBB TISZTSÉGEI

Az MSZMP KB tagja	1957. június 29.-1967. december 20.
Az MTA alelnöke	1958. november 28.-1967. május 5.

PÁLYÁJA

Apja, Novobátzky Károly a temesvári kereskedelmi és iparkamara hivatalnoka volt, anyját Bauer Teréznek hívták.

A temesvári reáliskolában érettségizett, majd a budapesti József Műegyetemen (1903-1906) tanult. Tanulmányait az Eötvös Collegium tagjaként a budapesti tudományegyetemen folytatta, s 1908-ban mennyiségtan-természettan szakos középiskolai tanári oklevelet szerzett.

1908-tól a máramarosszigeti gimnáziumban tanított. 1914-ben az első világháború kitörése után behívták katonának, s 1918-ig tüzérsztként frontszolgálatot teljesített. A világháború után tiszti rangjáról lemondott. 1919-től 1945-ig a budapesti Kölcsey Ferenc Gimnázium tanáraként dolgozott, matematikát, fizikát és német nyelvet tanított. 1945-től a Pázmány Péter Tudományegyetemen (1950-től Eötvös Loránd Tudományegyetem) az elméleti fizika nyilvános rendes tanáraként, illetve 1951-től egyetemi tanárként, 1949-1961 között tanszékvezető egyetemi tanárként működött. 1947. júniusban a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává, 1949. októberben rendes tagjává választották, 1949. novemberétől a köztestület elnökségi tagja, 1958. novemberétől alelnöke volt. Fő kutatási területei a relativitáselmélet és az elektromágneses tér elmélete volt. Jelentős szerepet játszott a hazai fizikusoképzésben, Magyarországon ő szervezte meg a korszerű, világszínvonalon álló elméleti fizikaoktatást.

1948-ban felvették a Magyar Kommunista Pártba, az év júniusban átvették a Szociáldemokrata Párt beolvasztásával létrehozott Magyar Dolgozók Pártjába, majd belépett az 1956 novemberétől új állampártként újjászervezett Magyar Szocialista Munkáspártba is. Az MSZMP 1957. júniusi országos pártértekezletén beválasztották a Központi Bizottság soraiba, s élete végéig a testület tagja maradt. Munkásságát 1949-ben a Kosuth-díj arany, 1953-ban ezüst fokozatával ismerték el. 1957. szeptemberben az MSZMP Politikai Bizottsága Lenin-békedíjra is jelölte, de nem kapta meg a kitüntetését.

FŐ MŰVEI

Relativitás. Magyar Szemle Társaság, Budapest, 1943.

Elektrodinamika. Egyetemi tankönyv. Neugebauer Tiborral. Tankönyvkiadó, Budapest, 1950.

Elektronika és optika. Egyetemi tankönyv. Neugebauer Tiborral. Tankönyvkiadó, Budapest, 1951.

Strahlung- und Gasstatistik. Deutscher Verlag der Wissenschaften, Berlin, 1958.

A fizikai megismerés úttörői. Tíz tanulmány a természettudomány történetének kiemelkedő alakjairól. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1959.

A relativitás elmélete. Tankönyvkiadó, Budapest, 1964.

IRODALOM

Novobátczy Károly. *Népszabadság*, 1967. december 22.

Nagy Károly: Novobátczy Károly 1884–1967. *Magyar Tudomány*, 1968/3. 168–171.

Novobátczy Károly. In Kardos István: *Sokszemközt – tudósokkal.* Kardos István tévésorozata. MRT–Minerva, Budapest, 1974. 21–28.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjai. II. kötet. I–P. Főszerkesztő Glatz Ferenc. MTA Társadalomkutató Központ–Tudománytár, Budapest, 2003. 932–933.